

156

Forsvarsministeriet. København, den 22. januar 2025.

- a. Forsvarsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at anvende op til 125,0 mio. kr. (2025-pl) i perioden 2025-2027 til opdatering af Forsvarets SEAHAWK-simulator.

Udgiften i 2025 på 5,5 mio. kr. (2025-pl) afholdes af den på finansloven for 2025 opførte bevilling under § 12.13.04. *Materielanskaffelser*.

- b. *Projektbeskrivelse*

SEAHAWK-helikoptersimulatoren blev anskaffet i 2012 og har været i operativ brug siden 2016. Simulatoren bruges til træning af piloter og besætninger. Den nuværende hardware- og softwarekonfiguration er på en række områder teknologisk forældet, hvilket betyder, at software og hardware ikke er tidssvarende, samt at software i helikopter og simulator ikke er ens, hvorfor træningsværdien falder.

Opdateringen skal sikre, at simulatorens styresystemer og den grafiske præsentation er tidssvarende, samt at software i simulatoren og helikopterne er ens. Med opdateringen sikres det, at simulatoren efterfølgende kan holdes i drift i en periode på cirka 10 år.

Norge har anskaffet SEAHAWK-helikoptere, men ikke simulator, hvorfor det efter norsk ønske er aftalt med Forsvarskommandoen, at Norge i perioder kan anvende den danske simulator. Norge bruger i dag den danske simulator og betaler en fast timepris herfor. I forbindelse med opdateringen vil der efter norsk ønske blive gennemført en opdatering af den visuelle database, så den, ud over Danmark, Færøerne og den sydlige del af Grønland, også kommer til at omfatte det nordlige Norge.

Totaludgift

De samlede udgifter til opdatering af SEAHAWK-simulatoren på 125,0 mio. kr. (2025-pl) afholdes på § 12.13.04. *Materielanskaffelser (Anlægsbev.)*. Udgifterne forventes afviklet med følgende afløb:

Tabel 1: Udgifter fordelt på finansår (mio. kr., 2025-pl)

	Anskaffelsesudgifter under § 12.13.04. <i>Materielanskaffelser</i>	I alt
Finansåret 2025	5,5	5,5

Finansåret 2026	117,0	117,0
Finansåret 2027	2,5	2,5
I alt	125,0	125,0

Der vil kunne forekomme afvigelser i det anførte betalingsafløb afhængigt af kontraheringstidspunkt og den endelige fastlæggelse af produktions- og leveringsforløb mv.

Opdateringen af simulatoren forventes gennemført i 2027. Udgifter til løbende drift og vedligeholdelse vurderes herefter at udgøre ca. 15,0 mio. kr. årligt i perioden 2027-2037. Udgifterne afholdes på § 12.13.02. *Materieldrift*. Udgifterne til drift og vedligehold angår ikke selve anskaffelsen. Derudover forventes der med ca. 2-3 års mellemrum at være behov for mindre softwareopdateringer, som skal sikre, at simulatoren holdes i samme konfiguration som helikopterne. Den første af disse opdateringer forventes gennemført i 2029 med en udgift på ca. 20,0 mio. kr., som ligeledes vil blive afholdt på § 12.13.02. *Materieldrift*. Disse udgifter indgår ikke i anskaffelsen beskrevet i dette aktstykke, idet der er tale om udgifter relateret til den løbende drift.

Udgiften til en opdatering af den visuelle database for at tilgodese norske behov udgør ca. 21,0 mio. kr. og indgår i den samlede totaludgift på 125,0 mio. kr. Da den samlede anskaffelse gennemføres mellem Danmark og USA, vil de 21,0 mio. kr. til udvidelsen af den visuelle database blive overført fra den norske stat til Danmark efter indgåelsen af en aftale med USA. Betalingen gennemføres inden for rammerne af en eksisterende samarbejdsaftale. Såfremt Norge mod forventning erkender, at de ikke længere ønsker en opdatering af den visuelle database, vil udgiften til opdateringen af simulatoren i den endelige kontrakt blive reduceret med 21,0 mio. kr. I forbindelse med Norges fremadrettede brug af simulatoren vil der ligeledes blive oppebåret løbende indtægter fra den norske stat efter en fastsat timepris. Dette følger hidtidig praksis for Norges brug af simulatoren.

De samlede udgifter til anskaffelsen og den efterfølgende drift og vedligeholdelse afholdes inden for Forsvarsministeriets eksisterende økonomiske rammer.

Industrisamarbejde

Anskaffelsen er af Erhvervsstyrelsen underlagt krav om industrisamarbejde på 50 procent.

Risikovurdering

Anskaffelsen gennemføres via den amerikanske regering som Foreign Military Sales (FMS), hvorfor den ikke vurderes at være forbundet med væsentlige risici. US Navy er samtidig overordnet ansvarlig for selve opdateringen, som gennemføres med udgangspunkt i tilsvarende US Navy-opdateringer. Derved afbødes og reduceres risici, idet den danske opdatering er en del af det samlede opdateringsprogram.

Den oprindelige anskaffelse af simulatoren og efterfølgende opdateringer er ligeledes anskaffet som FMS, og er gennemført inden for den planlagte økonomiske ramme og uden nævneværdige tekniske eller tidsmæssige problemer.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, da iværksættelse af materielanskaffelser med en samlet totaludgift på 70 mio. kr. eller derover kræver særskilt forelæggelse for Finansudvalget, jf. budgetvejledningens pkt. 2.8.5. Anskaffelser af materiel mv.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Forsvarsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til at anvende 125,0 mio. kr. (2025-pl) i perioden 2025-2027 til opdatering af Forsvarets SEAHAWK-simulator.

Udgiften i 2025 på 5,5 mio. kr. (2025-pl) afholdes af den på finansloven for 2025 opførte bevilling under § 12.13.04. *Materielanskaffelser*.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 22. januar 2025

TROELS LUND POULSEN

/ Jonas From Soelberg

Til Finansudvalget.